

NOTAT

Miljø- og
Fødevarerministeriet

Den 9. oktober 2018

Opfølgning på samråd 24. januar om Hjarnø Havbrugs opdræt af søvlaks og afdækning af eventuelle lignende sager

På samråd den 24. januar 2018 i Miljø- og Fødevarerudvalget om Hjarnø Havbrugs opdræt af søvlaks uden de rette tilladelser, tilkendegav daværende Miljø- og Fødevarerminister Esben Lunde Larsen, at der skulle gennemføres en kulegravning af forholdet om opdræt af søvlaks i Hjarnø havbrug. Det blev ligeledes tilkendegivet fra ministeren, at det skulle undersøges, om der findes andre lignende sager og i givet fald følges op herpå.

Der henvises samtidigt til den tidligere ministers besvarelse af Alm. del spørgsmål nr. 423 og 429, hvori det bekræftes, at kulegravningen udover Hjarnø havbrug omfatter en undersøgelse af om der er andre lignende sager.

I notatets **kapitel 1** gives indhentede oplysninger om Hjarnø havbrug, herunder:

- Status for Hjarnø havbrugs manglende tilladelser til opdræt af søvlaks efter Forordning 708/2007 om brug af fremmede og lokalt fraværende arter i akvakultur (RFO 708).
- Status for opfølgning, herunder om mulig sanktionering af forholdet om manglende tilladelser efter RFO 708 til opdræt af søvlaks på Hjarnø havbrug.
- Status for Hjarnø havbrugs autorisation som akvakulturbrug og tilsynet hermed.
- Status for Hjarnø havbrugs dyresundhedsmæssige certifikater og tilsynet hermed.
- Status for Hjarnø havbrugs manglende placeringstilladelse efter bekendtgørelse 1489 af 6. december 2016 om etablering og drift af havbrug.
- Videregivelse af Hedensted kommunes redegørelse for miljøtilsyn på Hjarnø havbrug.

I notatets **kapitel 2** gives indhentede oplysninger om andre lignende sager om manglende tilladelser efter RFO 708:

- Status for lignende sager på andre akvakulturbrug om manglende tilladelser efter RFO 708.
- Status for opfølgning på disse sager, herunder om mulig sanktionering af forholdet.
- Status for etablering af fornødne myndighedsprocedurer for samarbejde og vidensdeling.

I notatets **kapitel 3** gives herudover indhentede oplysninger om placeringstilladelser efter bekendtgørelse 1489 af 6. december 2016 om etablering og drift af havbrug, herunder:

- Oplysninger om hidtidig administration af placeringstilladelser.
- Status for gennemgang af placeringstilladelser på eksisterende danske havbrug.

I **kapitel 4** findes en opsummering af de forudgående kapitler.

./ Den tidligere og nuværende Miljø- og Fødevarerminister har svaret på en række MOF Alm. del spørgsmål om sagen. Disse er vedlagt som **bilag 1** til nærværende notat. Nærværende notat supplerer de oplysninger, der allerede fremgår af svarene på spørgsmålene.

./ Der henvises til den tidligere ministers besvarelse af Alm. del spørgsmål 123, for en generel gennemgang af en række tilladelser som forudsættes ved havbrugsdrift, herunder placeringstilladelse, miljøgodkendelse, autorisation som akvakulturbrug, dyresundhedsmæssige certifikater og tilladelse til indførelse af ikke-hjemmehørende arter. I **bilag 2** til nærværende notat er gengivet en oversigt over disse tilladelser, og notatets konklusioner med udgangspunkt i Hjarnø havbrug.

./ Miljø- og Fødevarerministeriet har indhentet bidrag fra Miljøstyrelsen og Fødevarestyrelsen samt Fiskeristyrelsen, der henhører under Udenrigsministeriet. Herudover har Hedensted kommune bidraget i forhold til Hjarnø havbrug, jf. **bilag 3**.

1. Samlet redegørelse for Hjarnø Havbrug

Oversigt over anlæg/produktionsenheder relateret til Hjarnø Havbrug A/S

Fødevarestyrelsen har fremsendt en gennemgang af de anlæg/produktionsenheder som Fødevarestyrelsen har autoriseret og registreret i det Centrale Husdyrbrugs Register (CHR)¹.

Hjarnø Havbrug A/S (CVR-nr. 16038784) ejer:

- Hjarnø Havbrug (CHR-nr. 103483)
- Havbruget Hundshage (CHR-nr. 103487)
- Hundshage Klækkeri (CHR-nr. 121553)
- + 3 blåmuslingebrug

Ejeren af Hjarnø Havbrug A/S (ifølge CVR) ejer også:

- Hjarnø Dambrug Holding Aps (CVR-nr. 70311615), som har en opskæringsvirksomhed med CHR-nr. 103692.
- A.M. Aqua A/S (CVR-nr. 19292509), som har tre dambrug:
 - Agerskov Dambrug (CHR-nr. 103509)
 - Uhre Dambrug (CHR-nr. 103734)
 - Karup Elværk Dambrug (CHR-nr. 103763)

Fødevarestyrelsen har fremsendt følgende liste over de igangværende produktionsenheder med laksefisk, som ejes af ejeren af Hjarnø Havbrug A/S.

CHR nr	Navn	Beliggenhed	Ejersnavn	Dyreart	Ejet siden
103483	Hjarnø Havbrug	<i>I havet ved Hjarnø</i>	Hjarnø Havbrug A/S	Laksefisk	20-04-2001
103487	Havbruget Hundshage	<i>I havet ved Hundshage</i>	Hjarnø Havbrug A/S	Laksefisk	20-04-2001
103509	Agerskov Dambrug	Agerskovvej 1 7441 Bording	A.M. Aqua A/S	Laksefisk	01-04-2011
103734	Uhre Dambrug	Uhrevej 61 7470 Karup J	A.M. Aqua A/S	Laksefisk	01-10-2010
103763	Karup Elværk Dambrug	Aahavevej 5 7470 Karup J	A.M. Aqua A/S	Laksefisk	23-08-2000

¹ Ophørte anlæg/produktionsenheder er ikke medtaget i gennemgangen.

121553	Hundshage Klækkeri	Snaptunvej 69 7130 Juelsminde	Hjarnø Havbrug A/S	Laksefisk	13-01-2014
--------	--------------------	----------------------------------	--------------------	-----------	------------

Hjarnø Havbrug A/S's import af søvlakseæg

Fødevarestyrelsen har oplyst, at Hjarnø Havbrug har importeret søvlakseæg to gange, henholdsvis den 8. januar 2015 og den 6. januar 2016. Fødevarestyrelsen har i den forbindelse godkendt den fremsendte dokumentation, der viste, at importen af søvlakseæggen levede op til de veterinære krav.

Fødevarestyrelsens kontakt med Hjarnø Havbrug A/S, herunder Hjarnø havbrug

Fødevarestyrelsen har som led i kulegravningen af den konkrete sag fremsendt en gennemgang af Fødevarestyrelsens kontakt med virksomheden Hjarnø Havbrug A/S siden 1. januar 2015, da de første søvlakseæg bliver importeret til virksomheden den 8. januar 2015. Fødevarestyrelsen gennemgår ikke Fødevarestyrelsens kontakt med de muslingebrug, der ejes af virksomheden, da Fødevarestyrelsen har vurderet, at denne kontakt er irrelevant for den konkrete sag vedrørende søvlaks.

Fødevarestyrelsen oplyser, at der i perioden 1. januar 2015 til 1. marts 2018 er foretaget 23 kontrolbesøg på de 6 anlæg Hjarnø Havbrug, Havbruget Hundshage, Hundshage Klækkeri, Agerskov Dambrug, Uhre Dambrug og Karup Elværk Dambrug. Af disse 23 kontrolbesøg har de 21 været ordinære kontrolbesøg. Udover de ordinære kontrolbesøg har Fødevarestyrelsen den 25. marts 2015 foretaget økologikontrol af Karup Elværk Dambrug og den 21. februar 2018 foretaget ekstra kontrol af Hundshage Klækkeri med henblik på at få klarlagt, om søvlaksene kan have været på klækkeriet indtil udsætningen på Hjarnø Havbrug.

Den ordinære kontrol af dambrugene og klækkeriet foretages hvert andet år, mens den ordinære kontrol af havbrugene foretages to gange årligt. I forbindelse med kontrolbesøgene kontrolleres om de smitteforebyggende foranstaltninger lever op til de lovmæssige krav, diverse optegnelser gennemgås og sundhedstilstanden vurderes, samt der udtages prøver til rutinemæssig virologisk overvågning og restkoncentrationsundersøgelser.

I forbindelse med samtlige kontroller har resultatet af kontrollen været ”ingen anmærkninger”, hvilket vil sige, at veterinærreglerne ikke har været overtrådt på Hjarnø havbrug eller på de fem andre akvakulturanlæg med laksefisk drevet af samme ejer.

Manglende tilladelse til opdræt af ikke-hjemmehørende arter efter RFO 708/2007

Miljøstyrelsen har oplyst, at de som ny myndighed for forordningen efter samrådet 24. januar 2018 har vurderet, om Hjarnø Havbrugs indførelse af søvlaks var omfattet af forordningen.

Miljøstyrelsen har i første omgang udbedt sig information om renhedsgraden af de indførte æg, det vil sige, hvor stor en andel af æggene, der med sikkerhed var hunæg. Virksomhedens rådgiver har videresendt informationer fra det canadiske firma, der har produceret æggene, der viser, at der er tale om en monosex hun-population, hvor æg produceres med genetiske metoder og består således af 100 % hunæg. Dette er nødvendig og relevant viden i forhold til at vurdere om havbruget ville have kunnet opnå tilladelse efter forordningen.

Hvis Hjarnø Havbrug havde søgt om tilladelse til indførelse af en 100% hun-population af søvlakseæg til klækning på Hundshage klækkeri med henblik på senere udflytning til havbrug, ville Miljøstyrelsen have vurderet, at der ville være tale om en rutineflytning i forordningens forstand. Ved en rutineflytning forstås en overflytning, der ikke giver anledning til nogen skadelig økologisk virkning.

Dette begrundes i, at da der alene er tale om hunfisk, vil der ikke være risiko for at søvlaksene kan etablere en bestand i danske farvande, og at en eventuel effekt i form af ødelagte gydebanks, hvor havørred har lagt æg, vil være begrænset og forbigående og ikke have nogen effekt på naturlige bestande af laksefisk i vandløbene.

Miljøstyrelsen skal som tilsynsmyndighed i forhold til RFO 708/2007 sikre, at ulovlige forhold bringes til ophør eller lovlignes. Det er Miljø- og Fødevarerministeriets umiddelbare fortolkning af definitionerne i RFO 708/2007, at det forhold, at der er tale om "all female" populationer af søvlaks, hvor det kan godtgøres, at 100 % af de klækkede æg er hunner, ikke uden videre medfører, at forordningen ikke finder anvendelse og at der skal søges om tilladelse til indførsel af fremmede arter, som indføres med henblik på deres brug i akvakultur med mindre de ville skulle bruges i et lukket anlæg. Et havbrug er i denne sammenhæng ikke et lukket anlæg.

Hjarnø Havbrug skulle derfor have søgt om tilladelse til indførsel af søvlakseæg efter forordningen. Det er Miljøstyrelsens vurdering, at Hjarnø, hvis de havde søgt, ville have fået en tilladelse.

Set i lyset af ovenstående, agter Miljøstyrelsen ikke at forfølge sagen yderligere.

Manglende placeringstilladelse for Hjarnø havbrug

Fiskeristyrelsen har oplyst, at det daværende Fiskeridirektorat meddeler placeringstilladelse til Hjarnø Havbrug 30. december 1997. Tilladelsen var gældende indtil den 31. december 2004.

Fiskeristyrelsen har oplyst, at der er ikke søgt om forlængelse af placeringstilladelsen.

Opfølgning

Efter overdragelse af myndighedsansvaret for placeringstilladelser, er Miljøstyrelsen i gang med at tilrettelægge en ny administrationspraksis til behandling af sager om placeringstilladelser, jf. afsnit 3 nedenfor. Der er på nuværende tidspunkt ikke taget endeligt stilling til konkrete sager, herunder i forhold til Hjarnø Havbrug.

Hedensted Kommunes oplysninger til belysning af den konkrete sag

Idet der henvises til den tidligere ministers besvarelse af Alm. del spørgsmål nr. 426 og 427, omfatter kulegravningen af sagen om Hjarnø havbrug A/S ikke en undersøgelse af, hvordan Hedensted kommune har varetaget sin rolle som miljø- og tilsynsmyndighed for Hjarnø havbrug eller andre havbrug i kommunen. Som anført i den tidligere ministers besvarelse af spørgsmål nr. 426 har kommunen tilbudt at bidrage til en grundig belysning af den aktuelle sag.

./.
Hedensted kommune har på baggrund heraf fremsendt et notat om kommunens tilsynsindsats på Hjarnø havbrug. Dette er vedlagt som **bilag 3**.

2. Andre lignende sager om indførsler/opdræt af ikke-hjemmehørende og lokalt fraværende arter efter RFO 708/2007.

Som det fremgår af den daværende Miljø- og Fødevarerministers besvarelse af MOF Alm. del spørgsmål nr. 123 har Miljøstyrelsen det fremadrettede ansvar for sager i medfør af RFO 708/2007. Miljøstyrelsen varetager således nu alle ansøgninger efter RFO 708/2007. De arter, som vil skulle forvaltes efter forordningen, forventes i overvejende grad at være fisk.

Status over indførsler af ikke-hjemmehørende arter registeret af Fødevarestyrelsen

Fødevarestyrelsen godkender de dyresundhedsmæssige betingelser for indførsler af levende fisk og æg og har ud fra registreringer i TRACES/CVED om indførsler af levende fisk og æg og til brug for kulegravningen, oplyst, at der er sket indførsel af seks ikke-hjemmehørende arter fordelt på fem akvakulturanlæg i 2016 og 2017. Fødevarestyrelsen har oplyst, at de i TRACES kun kan søge tilbage til og med 1. januar 2016.

Herudover har Fødevarestyrelsen oplyst, at Fødevarestyrelsen har godkendt de dyresundhedsmæssige betingelser i forbindelse med import af søvlaks til yderligere to virksomheder udover Hjarnø Havbrug A/S. På den ene virksomhed godkendte Fødevarestyrelsen de dyresundhedsmæssige betingelser i forbindelse med import af søvlaks i december 2013 og på den anden virksomhed godkendtes tilsvarende import i januar 2014.

Miljøstyrelsens status for gennemgang af indførslerne

Miljøstyrelsen har oplyst, at de på baggrund af oplysningerne fra Fødevarestyrelsen i løbet af maj måned 2018 har startet en gennemgang af de andre tilfælde af artsindførsler i 2016 og 2017 på i alt fire anlæg udover Hjarnø havbrug, for at vurdere om der er grundlag for en håndhævelse overfor virksomhederne. Alle fire anlæg er landbaserede anlæg og det primære spørgsmål i den forbindelse er om disse anlæg er såkaldt lukkede anlæg. Lukkede anlæg skal ikke ansøge og opnå tilladelse efter Forordningen.

Forordningens definition af et lukket anlæg er meget snæver. Der skal således være tale om et landbaseret anlæg, som opfylder en række krav, herunder at vandet recirkuleres, at afløbsvandet ikke kommer i forbindelse med åbne vandsystemer, før det er filtreret el.lign. og behandlet med henblik på at hindre udledning af fast affald til vandmiljøet og udslip af opdrættede arter eller ikke-målarter, der kan overleve og efterfølgende reproducere.

Et akvakulturanlæg har importeret *Morone spp.* (Striped Bass) i perioden 2016-2017. Samme anlæg importerede også søvlaks i december 2013, ifølge Fødevarestyrelsen. Miljøstyrelsen har oplyst, at styrelsen har bedt virksomheden om supplerende oplysninger relateret til beskrivelsen af anlægget som værende et "lukket anlæg". På baggrund af disse oplysninger og styrelsens opfølgende tilsyn på anlægget i maj 2018, er det styrelsens vurdering, at der er tale om et lukket anlæg og dermed ikke pligtig til at søge og opnå tilladelse efter forordningen.

Et akvakultur anlæg har importeret *Seriola spp.* (Kingfish) i perioden 2016-2017. Miljøstyrelsen har indledende bedt virksomheden om at indsende en ansøgning efter forordningen. Miljøstyrelsen har også kontaktet den stedlige kommune, som har oplyst, at der er tale om et lukket anlæg.

For de resterende to akvakultur anlæg resterer der for Miljøstyrelsen en pågående sagsbehandling i forhold til om forsøgsbrug er omfattet af forordningen og om transport, til forsøgsanlæg og til put-and-take søer, er omfattet af forordningen. Det ene af disse anlæg har importeret *Dicentrarchus labrax* (Havbars) og *Sparus aurata* (Guldbrasen), mens det andet anlæg har importeret *Silurus spp.*

(Malle) i perioden 2016-2017. Miljøstyrelsen vurderer, at put-and-take søer ikke i sig selv er omfattet af forordningen, da der ikke foregår dyrkning eller opdræt af fisk. Miljø- og fødevareministeriets departement, der har ressortansvaret for forordningen, bidrager i forbindelse hermed til fortolkningen af denne.

Miljøstyrelsen oplyser, at styrelsen har fulgt op på Fødevarestyrelsens oplysninger om en virksomheds import af søvlaks i januar 2014. Miljøstyrelsen har indledende konstateret, at akvakulturanlægget i 2016 blev forpagtet til anden side, og at der ikke siden 2016 er importeret eller opdrættet søvlaks på dette anlæg.

Fremadrettet sagsbehandling

Med henblik på fremadrettet at sikre lovlig indførelse/opdræt af ikke-hjemmehørende arter efter forordningen indhenter Miljøstyrelsen oplysninger fra alle relevante landbaserede akvakulturanlæg til brug for Miljøstyrelsens administration generelt og tilsynsforpligtelse og til brug for styrelsens udarbejdelse af en samlet oversigt over lukkede anlæg, som styrelsen i medfør af forordningen skal offentliggøre.

Miljøstyrelsen har i februar 2018 skrevet til alle kommuner, havbrug og dambrug, at ansøgninger om at indføre eller omplante en lokalt fraværende art fremover skal sendes til Miljøstyrelsen.

Miljøstyrelsen har ligeledes bedt kommunerne om at underrette styrelsen, hvis de har kendskab til eller får kendskab til akvakulturanlæg, der opdrætter fremmede eller lokalt fraværende arter.

Miljøstyrelsen har desuden opdateret sin hjemmeside med information om forordningen.

For at styrke sagsbehandlingen, samarbejdet og koordinationen indenfor Miljø- og Fødevareministeriet samt inddragelse af kommunerne i forhold til forordningen, har Miljøstyrelsen i samarbejde med Fødevarestyrelsen og Miljø- og Fødevareministeriets departement udarbejdet en procedure, som skal sikre, at administrationen af reglerne bliver en integreret del af det samlede myndighedssamarbejde på akvakulturområdet. Herudover indgår også, at Fødevarestyrelsen vil dele information med Miljøstyrelsen om tilladelser de måtte give til import af fremmede arter.

Snitflader med Udenrigsministeriet

Ansvar for opdræt af skaldyrarter hører under Udenrigsministeriets ressort i regi af ansvarlig myndighed for fiskeriloven (bl.a. bekendtgørelse om opdræt af muslinger og østers i vandsøjlen og bekendtgørelse om kulturbankeproduktion af muslinger og østers). I de tilfælde, hvor Udenrigsministeriet/Fiskeristyrelsen modtager ansøgning om opdræt af ikke hjemmehørende skaldyrarter, vil ansøgningen blive sendt til Miljøstyrelsen mhp. vurdering ift. naturbeskyttelsesloven. I den forbindelse vurderer Miljøstyrelsen et evt. behov for at ansøger skal søge om tilladelse efter RFO 708/2007.

3. Andre lignende sager for placeringstilladelser på andre havbrug

Som det fremgår af den daværende Miljø- og Fødevareministers besvarelse af MOF Alm. del spørgsmål nr. 123 har Miljøstyrelsen det fremadrettede ansvar for administrationen efter bekendtgørelse 1489 af 06/12/2016 om etablering og drift af havbrug, herunder at modtage og behandle ansøgninger om placeringstilladelser.

Den hidtidige administration af placeringstilladelser

Fiskeristyrelsen har oplyst, at der tidligere har været en tidsmæssig koordinering af Landbrugs- og Fiskeristyrelsens placeringstilladelser og amternes miljøtilladelser, idet der for drift af havbrugsanlæg kræves begge tilladelser. Fiskeristyrelsen har oplyst, at Landbrugs- og Fiskeristyrelsen har behandlet de ansøgninger om placeringstilladelser, som er indgået.

Miljøstyrelsen har oplyst, at placeringstilladelser gennem tiden er givet med forskellig varighed, og nogle er givet uden tidsbegrænsning. Nogle af de udstedte placeringstilladelser er udløbet og den fortsatte drift vil derfor kræve en fornyelse.

Status over havbrugenes placeringstilladelser

Miljøstyrelsen har, i forbindelse med overdragelsen af sager om placeringstilladelse fra Fiskeristyrelsen, gennemgået placeringstilladelser på de eksisterende havbrug, men har på nuværende tidspunkt ikke taget endelig stilling til de konkrete sager angående placeringstilladelser, herunder i forhold til Hjarnø Havbrug.

Miljøstyrelsen har ved gennemgangen konstateret, at mindst seks eksisterende havbrug, inkl. Hjarnø havbrug har en placeringstilladelse, der i dag er udløbet.

Miljøstyrelsen har indledende samtidigt meddelt alle eksisterende havbrug, at såfremt havbruget ikke er i besiddelse af en gyldig placeringstilladelse på det eksisterende driftssted, skal der ansøges herom til Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen har på denne baggrund modtaget disse ansøgninger om placeringstilladelser fra de pågældende eksisterende havbrug.

Der skal forinden en konkret sagsbehandling af de enkelte sager, fastlægges en administrationspraksis, der sikrer myndighedsbehandlingen fremover på dette område. Der udestår afklaring af en række komplekse juridiske problemstillinger bl.a. i forhold til samspillet mellem fiskerilovens regler om placeringstilladelse og miljøbeskyttelses-lovgivningen, og den retlige ramme er derfor fortsat under afklaring.

På denne baggrund vil Kammeradvokaten nu blive bedt om at bistå ministeriet. De vil gennemgå hvert enkelt havbrugs placeringstilladelse, således at der kan skabes et komplet overblik over sagernes status samt den hidtidige sagsbehandling af placeringstilladelser.

Herefter skal Miljøstyrelsen foretage den konkrete sagsbehandling af de enkelte sager, herunder om der skulle være grundlag for håndhævelse og sanktion.

4. Opsummering

Miljø- og Fødevareministeriet kan konstatere, at der ikke har været den fornødne opmærksomhed med forordning 708/2007 om brug af fremmede arter i akvakultur. Tilsvarende ses at være tilfældet i forhold til administration af havbrugs placeringstilladelser.

I forhold til forordning 708/2007, har Miljøstyrelsen i februar 2018 skrevet til alle kommuner, havbrug og dambrug, at ansøgninger om at indføre eller omplante en lokalt fraværende art fremover skal sendes til Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen har ligeledes bedt kommunerne om at underrette styrelsen, hvis de har kendskab til eller får kendskab til akvakulturanlæg, der opdrætter fremmede eller lokalt fraværende arter. Miljøstyrelsen har desuden opdateret sin hjemmeside med information om forordningen. Der er således orienteret bredt om forordningen med henblik på at undgå lignende sager fremadrettet.

For at styrke sagsbehandlingen, samarbejdet og koordinationen indenfor Miljø- og Fødevareministeriet samt inddragelse af kommunerne i forhold til forordningen, har Miljøstyrelsen i samarbejde med Fødevarestyrelsen og Miljø- og Fødevareministeriets departement udarbejdet en procedure, som skal sikre, at administrationen af reglerne bliver en integreret del af det samlede myndighedssamarbejde på akvakulturområdet. Herudover indgår også, at Fødevarestyrelsen vil dele information med Miljøstyrelsen om tilladelser de måtte give til import af fremmede arter.

I forhold til Hjarnø Havbrug A/S har Miljøstyrelsen samlet vurderet, at Hjarnø Havbrug A/S ville have opnået tilladelser til de to omhandlede indførsler af sølvlakseæg. Miljøstyrelsen agter på den baggrund ikke at forfølge sagen yderligere.

I forhold til placeringstilladelser har Miljøstyrelsen, efter overdragelse af myndighedsansvaret, konstateret, at flere havbrug har en placeringstilladelse, der er udløbet. Miljøstyrelsen har på nuværende tidspunkt ikke taget stilling til eller truffet afgørelse i konkrete sager, herunder i forhold til Hjarnø Havbrug.

På denne baggrund vil Kammeradvokaten nu blive bedt om at bistå ministeriet. De vil gennemgå hvert enkelt havbrugs placeringstilladelse, således at der kan skabes et komplet overblik over sagernes status samt den hidtidige sagsbehandling af placeringstilladelser. Herefter skal Miljøstyrelsen foretage den konkrete sagsbehandling af de enkelte sager.